

Toplantı : 15

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 567

**Gecekondu Kanununda Bazı Değişiklikler Yapılması Hakkında
Kanun Teklifinin Millet Meclisince Kabul Olunan Metni ve Cum-
huriyet Senatosu İçişleri, Bayındırlık, Ulaştırma ve İmar - İskân
ve Bütçe ve Plan Komisyonları Raporları (M. Meclisi : 2/388;
C. Senatosu : 2/103)**

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 203)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 2341-3612*

11 . 3 . 1976

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 9 . 3 . 1976 tarihli 73 nci Birleşiminde görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen, Gecekondu Kanununda bazı değişiklikler yapılması hakkında kanun teklifi, dosyası ile birlikte sunulmuştur. Saygılarımla.

*Kemal Güven
Millet Meclisi Başkanı*

Not : Bu teklif 8 . 5 . 1975 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 26 . 6 . 1975; 2, 9 . 3 . 1976 tarihli 94, 70 ve 73 ncü Birleşimlerinde görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 203)

İçişleri Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
İçişleri Komisyonu
Esas No. : 2/388
Karar No. : 2

25 . 3 . 1976

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

Millet Meclisinin 9 . 3 . 1976 tarihli 73 ncü Birleşiminde görüşülerek işaret oyuyile kabul edilen «Gece-kondu kanununda bazı değişiklikler yapılması hakkında kanun teklifi» Komisyonumuzca İçişleri Bakanlığı temsilcisinin de katılmasıyle incelendi, görüşüldü.

Millet Meclisince kabul edilen metin Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
Saygı ile arz olunur.

Bu kanunda Başkan ve
Sözcü
Bursa
Şebib Karamulloğlu

Sözcü
Eskişehir
Hikmet Savaş
Toplantıda bulunamadı

Kâtip
Konya
Erdoğan Bakkalbaşı

Tabii Üye
Ekrem Acuner
İmzada bulunamadı

Balıkesir
Hikmet Arslanoğlu

Ordu
B. Sıtkı Baykal

Aydın
Celâlettin Coşkun

Samsun
Bahri Cömert
Toplantıda bulunamadı.

Samsun
Şaban Demirağ
Toplantıda bulunamadı.

Manisa
Oral Karaosmanoğlu
Toplantıda bulunamadı.

Muğla
Haldun Menteseoğlu
Toplantıda bulunamadı.

Malatya
Hamdi Özer
Toplantıda bulunamadı

Tabii Üye
Şükran Özkaya

Ankara
Muhalifim. Söz hakkım saklıdır.
İbrahim Öztürk

Cumhurbaşkanınca S. Ü.
Şerif Tüten

Bayındırlık, Ulaştırma ve İmar - İskân Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bayındırlık, Ulaştırma ve
İmar - İskân Komisyonu
Esas No. : 2/103
Karar No. : 7

1 . 4 . 1976

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 9 . 3 . 1976 tarihli 73 ncü Birleşiminde görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen, Geçekonu Kanununda bazı değişiklikler yapılması hakkında kanun teklifi, ilgili bakanlıkların temsilcilerinin iştirakleriyle, Komisyonumuzun 1 Nisan 1976 tarihli Toplantısında müzakere edildi.

Komisyonumuz: Kanun teklifinin gerekçesinde izah edilen hususları benimsemiş, Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen metnin aynen kabulü ile Yüksek Başkanlığa sunulmasına, Karar vermiştir.

Başkan
Erzurum
Hilmi Nalbantoğlu

Sözcü
İstanbul
Ali Oğuz

Kâtip
Konya
Mehmet Varışlı
İmzada bulunamadı.

Tabii Üye
Ekrem Acuner
Toplantıda bulunamadı.

Denizli
Söz hakkım saklıdır.
Hüseyin Atmaca

Hakkâri
Naci Cidal
Toplantıda bulunamadı.

Tabii Üye
Emanullah Çelebi
Toplantıda bulunamadı

Sakarya
H. Fehmi Güneş
Toplantıda bulunamadı

Afyon Karahisar
Kâzım Karağaçoğlu

Kocaeli
Abdullah Köseoğlu
Toplantıda bulunamadı.

Cumhurbaşkanınca S. Ü.
Sabahattin Özbek
Toplantıda bulunamadı.

Antalya
Şerafettin Parker

Sakarya
Osman Salıhoğlu

Çorum
Safa Yalçuk

Bolu
Alâeddin Yılmaztürk

Bütçe ve Plan Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe ve Plan Komisyonu
Esas No: 2/103
Karar No: 17

6. 4. 1976

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 9. 3. 1976 tarihli 73 ncu Birleşiminde görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen, Gecekondu Kanununda bazı değişiklikler yapılması hakkında kanun teklifi, Millet Meclisi Başkanlığının 11.3.1976 tarihli ve 2341 - 3612 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle, Komisyonumuzun 6.4.1976 tarihli Birleşiminde, teklif sahibi Kütahya Milletvekili İlhan Ersoy, İmar - İskân ve Maliye bakanlıkları temsilcileri de hazır bulunduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

I — Teklif, 20 Temmuz 1966 tarihli ve 775 sayılı Gecekondu Kanununun 12 nci maddesinin (c) bendinin değiştirilmesini ve bu kanuna üç geçici madde eklenmesini öngörmektedir.

Pek çok yabancı ülkelerde olduğu gibi, uzun zamandan beri memleketimizde de, özellikle gelişme merkezlerinde ve büyük şehirlerimizde gün geçtikçe büyüyen gecekondu problemi, zaman zaman polisiye tedbirlerle veya konunun derinliğine inmeyen kanunlarla çözümlenmek istenmiştir. Ancak, 20 Temmuz 1966 tarihli ve 775 sayılı Gecekondu Kanununun, gecekondu problemi bir vakıa olarak kabul ettiğini ve hakikî çözüm yollarını getirdiğini görmekteyiz.

Adı geçen bu kanun, mevcut gecekonduların ıslahı, yenilerinin yaptırılmaması ve yeniden gecekondu yapılmasını gerektiren sebeplerin ortadan kaldırılması gibi üç ayrı yolla polisiye tedbirden çok, sosyal ve ekonomik tedbirleri öngörmektedir.

Ancak, aradan geçen on yıl içinde birtakım aksaklıklar görüldüğünden, bu aksaklıkları giderecek değişikliklerin yapılması zorunlu olmuştur.

Getirilen bu teklifle, belediyelerimizin, özellikle gecekondu problemi olmayan belediyelerimizin çok dar ve yetersiz olan bütçelerinin zorlanması ve kullanılmayan bir fon teşkiliyle diğer belde hizmetlerini büyük ölçüde aksatan bir mecburiyet kaldırılmakta, ayrıca bir kısım belediyelerimizin 775 sayılı Kanunun 12 nci maddesi ile kurulan fona, belediye bütçelerinden aktarılan ve kullanılmaz halde bekleyen ödeneklerin kullanılması mümkün hale getirilmektedir.

Bunun yanı sıra, 1 Mart 1976 tarihine kadar yapılmış olan gecekonduların da 775 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 30 Temmuz 1966 gününden önce yapılmış gecekondularla aynı işleme tabi tutulması istenmekte, böylece çeşitli sebeplerle yapımı önlenememiş olan bu gecekonduların bir nevi affı düşünülmektedir.

Bu düşünceler ışığında hazırlanan işbu teklifi, Komisyonumuz olumlu bulmuş ve benimsemiştir.

II — Millet Meclisi metninin 1, 2, 3 ve 4 ncü maddeleri Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

III — Komisyonumuz, 775 sayılı Gecekondu Kanununun uygulanması sırasında meydana gelen birtakım aksaklıkları giderecek olan işbu teklifin bir an önce kanunlaşmasında yarar gördüğünden, Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulmasını da karar altına almıştır.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü	Kâtip
Ankara	C. Bşk. S. Ü.	Zonguldak	Balıkesir
Yiğit Köker	Muhafifim	A. Demir Yüce	Raif Eriş
	Selâhaddin Babüroğlu		Erzincan
Aydın	C. Bşk. S. Ü.	C. Bşk. S. Ü.	Niyazi Ünsal
Halil Goral	Zayyat Baykara	Fethi Çelikbaş	Toplantıya katıldı
	Toplantıda bulunamadı	Toplantıda bulunamadı	İmzada bulunamadı
C. Bşk. S. Ü.		K. Maraş	Kars
Gaziantep	Gümüşhane	Adnan Karaküçük	Y. Ziya Ayrım
İ. Tevfik Kutlar	Ö. Naci Bozkurt	Toplantıda bulunamadı	Toplantıya katıldı
			İmzada bulunamadı
	Kütahya	Tabii Üye	Trabzon
	Ahmet Özümücu	Haydar Tunçanar	Hasan Güven

GECEKONDU KANUNUNDA BAZI DEĞİŞİKLİKLER YAPAN KANUN TEKLİFİNE KARŞI GÖRÜŞÜM

1. — Ulusal politika güdülmesi niteliğinde olan sorunlarımızın çözülmesi için anakanunu ele almak yerine, tek tek kanun teklifleri ile değişiklik yapılmasının bir çok sakıncaları vardır. Vergi Kanunu, 775 sayılı Kanunda olduğu gibi.

2. — İktidarlar ve iktidar kanadı parlamenterleri kanun tasarılarına daha çok önem vermelidirler. Çünkü Devletin uzmanlık örgütleri emirlerindedir. Tüm ayrıntıları inceleyerek kanun hazırlama olanakları vardır.

Hele karma hükümet üyelerine bir anakanun tasarısını imza ettirip, bir yandan meclislere sevk ettirip öte yandan iktidara ortak bir partinin üyeleri aracılığı ile anakanunun bütünlüğüne zarar verebilecek kanun tekliflerini izlettirmek koalisyon hükümeti gerekleri ve psikolojisiyle uyumlu sayılmamalıdır.

3. — 1966 yılında; Sınırlı af getiren, tepki içerikli, yıkımlar, yasaklamalar ve tasfiyeler öngören 775 sayılı Gecekondu Kanunu yapılmıştır.

Bu kanunun gereklerine uygulama yılından itibaren, kanunu çıkaran hükümet de uymamıştır. Böylece kanun giderek itibarını yitirmiştir.

Bu teklifle, bu kanunda yapılmak istenilen değişiklik, bozuğu daha bozacak ve kanserli hastayı aspirinle tedavi etmek gibi olacaktır. Böylece uygulamalarda kargaşa yaratacaktır.

a) Uygulanma zorluğu olacaktır. Hangi gecekondu lular kanun teklifinin öngördüğü tarihe kadar yapılmıştır? Bunun tespiti son derece zor ve külfetlidir. Bu günkü yönetimin bu tespiti yapma olanağı yoktur.

b) Esasen işlemeyen I nci Grup Gecekondu Fon gediklerinde sınırlı af getiren bu kanun teklifinin hiç bir yararı yoktur.

Olmayan borcu affetmek, işlenmeyen suçü yürürlüğe koymak demektir, bu...

Bir yarar yoktur. «Biz size tapu verdik.» sözüne işin içinde olanlar, halkta inanmayacaktır.

4. — Hüner suç işletip onu affettirmek değildir.

Kanun teklifinin öngördüğü tarihten sonra yapılacak ve yapılmış olan gecekondu lular bu teklifle suç unsuru sayılacaktır.

Ve de kanun teklifi tarihinden sonra yapılacak gecekondu bölgelerine altyapı tesisi yapmaya mecbur kalan belediye suç işlemiş sayılacaktır.

5. — Bu af teklifi kabul edilirse, sağlık ve teknik koşullara aykırı konutlarda fakir, yoksul ve gelir düzeyi düşük yurttaşlarımız oturmaya mahkûm edilmiş olacaktır.

6. — İmar ve İskân Bakanlığında I nci Erim Hükümeti zamanında yapılmış düzeltme çalışmaları vardır. Bunlar ara hükümetler döneminde bir süre uyutulmuştur.

Ecevit Hükümeti zamanında daha olumlu ve çağa uygun perspektiflerle yapılan ve sonuçlanmak üzere olan çalışmalar İrmak Hükümeti zamanında Bir Ulusal Konut ve Arsa Politikası tasarısı yapılacak düzeye getirilmiştir.

Karma hükümetin gerekiyorsa kendi politikasına göre düzeltmeler yaparak bu çalışmaları kanun tasarıları halinde meclislere sevk etmesi uygun olur.

Bu kanun teklifi kabul edilse de Büyük Meclisin kapısından çıkarken ölecektir.

Toplumumuzda kanunlara uymama, kanunları uygulamama idmanı yaptırmaya parlamentonun araç edilmemesi için kanun teklifini reddetmek gerektiği görüşümdedir.

Yüce Senatoya ayrıntılı bilgileri sözlü olarak da arz edeceğim.

Cumhurbaşkanı tarafından seçilen

C. H. P. Senato Üyesi

Selâhaddin Babüroğlu

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

*Gecekondu Kanununda Bazı Değişiklikler Yapılması
Hakkında Kanun Teklifi*

MADDE 1. — 20 . 7 . 1966 günlü ve 775 sayılı Gecekondu Kanununun 12 nci maddesinin (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

c) Belediye Meclislerince gerekli görülen hallerde, belediye bütçelerine konacak ödenekler.

MADDE 2. — 20 . 7 . 1966 günlü ve 775 sayılı Gecekondu Kanununa aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 6. — 12 nci madde ile teşkil edilmiş bulunan fon'a 1 . 3 . 1976 gününden önce, adı geçen maddenin (c) bendi gereğince belediye bütçesinden intikal eden ödenekten henüz harcanmamış olanları, belediye meclisi kararı ile ve belediyenin diğer hizmetlerinde kullanılmak üzere fon'dan geri alınabilir.

GEÇİCİ MADDE 7. — 12 nci maddenin (c) bendi gereğince, belediye bütçelerinden fon'a aktarılması gerekli görülen ödenekleri intikal ettirememiş belediyeler hakkında herhangi bir işlem yapılmaz.

Ayrıca, Gecekondu Kanununun çeşitli maddelerinde sözü geçen yükümlülükleri 1 . 3 . 1976 gününe kadar yerine getirememiş olan belediye sorumluları hakkında ceza hükümleri uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 8. — Belediyelere ait olan veya Gecekondu Kanunu uyarınca belediyelerin mülkiyetine geçmesi gereken arazi ve arsalar üzerinde 1 . 3 . 1976 gününden önce yapıldıkları tespit edilen gecekondu hakkında da sözü geçen Kanunun 21 nci maddesi hükümleri uygulanır.

Bu gecekonduardan haklarında yıkım kararı alınmış ve fakat bu karar henüz yerine getirilmemiş olanların yıkımı durdurulur.

Haklarındaki yıkım kararları daha önce yerine getirilmiş bulunan gecekondu sahipleri, bundan dolayı herhangi bir hak talep edemezler.

Bu madde kapsamına giren gecekondu hakkında 775 sayılı Gecekondu Kanununun ilgili diğer bütün hükümleri uygulanır.

İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

*Gecekondu Kanununda Bazı Değişiklikler Yapılması
Hakkında Kanun Teklifi*

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

BAYINDIRLIK, ULAŖTIRMA VE İMAR - İSKÂN
KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

*Gecekondu Kanununda Bazı Değişiklikler Yapılması
Hakkında Kanun Teklifi*

MADDE 1. — Millet Meclisinin kabul ettiği
1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisinin kabul ettiği 2 nci
madde aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE VE PLAN KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

*Gecekondu Kanununda Bazı Değişiklikler Yapılması
Hakkında Kanun Teklifi*

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci
maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci
maddesi aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

(İçişleri Komisyonunun kabul ettiği metin)

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı gününde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Bayındırlık, Ulaştırma ve İmar - İskân
Komisyonunun kabul ettiği metin)

MADDE 3. — Millet Meclisinin kabul ettiği
3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisinin kabul ettiği
4 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

(Bütçe ve Plan Komisyonunun kabul ettiği metin)

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü
maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 ncü
maddesi aynen kabul edilmiştir.